

22^{ος} Διαγωνισμός Μαθητικής Δημιουργίας για τους Πρόσφυγες
«Ένα σπίτι μακριά απ' το σπίτι»
ΠΗΓΕΣ ΓΙΑ ΕΜΠΝΕΥΣΗ

Παιδιά πρόσφυγες παίζουν στον καταυλισμό Kutoralong στο Μπαγκλαντές © UNHCR/R. Arnold

Πριν από τη συμμετοχή των μαθητών στο Διαγωνισμό είναι καλό να προηγηθεί μια ενημέρωσή τους από τους εκπαιδευτικούς τους για το θέμα των προσφύγων στην Ελλάδα και τον κόσμο. Η ενημέρωση αυτή μπορεί να συνοδεύεται από κάποιες σύντομες δραστηριότητες μέσα στην τάξη με σκοπό να προετοιμάσουν τους μαθητές και να τους βοηθήσουν να προσεγγίσουν το θέμα βιωματικά, μέσα από ερεθίσματα και εμπειρίες με τις οποίες μπορούν να ταυτιστούν.

Οι εκπαιδευτικοί μπορούν μέσα από τις δραστηριότητες και τη συζήτηση που θα προηγηθεί να προτρέψουν τους μαθητές να εκφράσουν τι είναι γι' αυτούς σπίτι λέγοντας ή/και καταγράφοντας μια μυρωδιά, μια εικόνα, ένα άκουσμα, έτσι ώστε να οδηγηθούν στην κατανόηση του σπιτιού πέρα από τους τοίχους που το περιβάλλουν.

Πηγές για έμπνευση για το θέμα «Ένα σπίτι μακριά από το σπίτι»

- **Διαβάζουμε πραγματικές ιστορίες για πρόσφυγες που κατάφεραν να διαφύγουν από τη βία και τον πόλεμο και προσπαθούν να ξαναρχίσουν τη ζωή τους από την αρχή**
 - [Η Μόνα από τη Συρία](#) χτίζει μια νέα ζωή στη Λάρισα.
 - [Παρελθόν και παρόν](#): Γυναίκες πρόσφυγες στο επίκεντρο.
 - [Μια οικογένεια προσφύγων](#) ξαναβρίσκει τις ρίζες τους στην Κρήτη.
 - [Η ιστορία της Fadwa](#) που φιλοξενείται μαζί με τα δύο της παιδιά στο σπίτι της οικογένειας του κύριου Δημήτρη και της κυρίας Αντιγόνης.
 - [Την ιστορία του Haysam και της Nazli](#) που διέφυγαν από τον πόλεμο και βρήκαν ασφάλεια και ένα καινούργιο σπίτι στην πόλη της Λιβαδειάς.
 - [Η ιστορία του Hassan, του Barshank, του Abdulrahman, του Reza και της Mahboubek](#), που η αγάπη τους για τη μαγειρική τους έφερε στο πρώτο Φεστιβάλ Μαγειρικής Προσφύγων στην Αθήνα.

- [20 πρόσφυγες, κάτοικοι της Αθήνας](#), μιλούν για τη ζωή τους στην πόλη, τις αναμνήσεις και τα όνειρά τους για το μέλλον μέσα από την Τέχνη.

Δείτε περισσότερες ιστορίες [εδώ](#).

➤ **Διαβάζουμε ένα λογοτεχνικό βιβλίο πάνω στο θέμα. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ:**

- Ε, φίλε, Συλλογικό έργο, Κέδρος
- Ένα σπίτι για όλους, Corr Christopher, Παπαδόπουλος
- Έρικα, Ρουθ Βάντερ Ζι, Καλειδοσκόπιο
- Ζωγράφισέ μου ένα σπίτι, Φραγκεσκάκη Χριστίνα, Καλειδοσκόπιο
- Η μαύρη πεταλούδα, Έρη Ρίτσου, Κέδρος
- Η Ορτανσία φυλάει τα μυστικά, Χριστίνα Φραγκεσκάκη, Κέδρος
- Η χώρα με τους παράξενους ανθρώπους, Νικόλας Ανδρικόπουλος, Καλέντης
- Κι οι ιστορίες μεταναστεύουν, Βαγγέλης Ηλιόπουλος, Πατάκης
- Κιλόμπο, ο βρόμικος ελεφαντάκος, Δάφνη Βλουμίδη, Μεταίχμιο
- Μελάκ μόνος, Αργυρώ Πιπίνη, Καλειδοσκόπιο
- Μια νέα πατρίδα έξω από το παράθυρό μου, Θεωρής Καλλιφατίδης, Γαβριηλίδης
- Μικρές Οδύσσειες Παιδιών, Βικτώρια Μπαντή, Παιδική Νομική Βιβλιοθήκη
- Μονόλογοι από το Αιγαίο, Πανελλήνιο Δίκτυο για το Θέατρο στην Εκπαίδευση- Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες ([εδώ](#) σε ηλεκτρονική μορφή)
- Ο βάτραχος και ο ξένος, Μάξ Βέλθους, Πατάκης
- Ο Λαχαπού από τη ζούγκλα της χώρας Καμαμπού, Εύα Κασιάρου, Κόκκινη Κλωστή Δεμένη
- Ο Ναβίντ δεν ήρθε για διακοπές, Πάνος Χριστοδούλου, Κέδρος
- Πρίγκιπας σημαίνει Αμίρ, Άννα Κοντολέων, Πατάκης
- Πώς φτάσαμε ως εδώ;, Αριάδνη Μοσχονά, Κέδρος
- Σκληρό καρύδι, Ελένη Σβορώνου, Καλειδοσκόπιο ([εδώ](#) σε ηλεκτρονική μορφή)
- Τι θα πάρω μαζί μου φεύγοντας, Ν. Κάντζου- Φ. Νικολούδη, Μουσείο Σχολικής Ζωής και Εκπαίδευσης
- Το αγόρι με τη βαλίτσα, Μάικ Κενι, Πατάκης
- Το βατραχέλι, Γιώργος Τυρίκος-Εργάς -Κατερίνα Ευσταθίου-Σελάχα, Πατάκης
- Το κορίτσι του Πέτρου, Αργυρώ Μουντάκη, Μεταίχμιο
- Το παιδί από τη θάλασσα, Λότη Πέτροβιτς- Ανδρουτσοπούλου, Πατάκης
- Το ταξίδι της Χαλιμά, διατίθεται ηλεκτρονικά σε πολλές γλώσσες (και αραβικά) στο <http://thejourneyofhalima.com/>
- Το ταξίδι του Φερεύντουν, Γρηγόρης Χαλιακόπουλος, Καλειδοσκόπιο
- Το ταξίδι, Φραντσέσκα Σάννα, Πατάκης
- Φεύγει, έρχεται, Κοντολέων Μάνος- Άννα, Καλειδοσκόπιο
- Φτου ξελύπη, Μαριέττα Κόντου, Μεταίχμιο – Διατίθεται και στα αραβικά.
- Χάρης και Φάρις, Γιώτα Αλεξάνδρου, Βιβλιόφωνο

➤ **Βλέπουμε σχετικά βίντεο**

- [Μια πόλη καταφύγιο για οικογένειες προσφύγων](#)
- [Βρίσκοντας καταφύγιο στη Λιβαδειά](#)
- [Το πρώτο Φεστιβάλ Μαγειρικής Προσφύγων της Αθήνας](#)
- [Καινούργια ζωή στην Τήλο](#)
- [Ένα σπίτι για τους πρόσφυγες στο κέντρο της Αθήνας](#)
- [Η Yusra Mardini, μια νεαρή πρόσφυγας, βρίσκει ασφάλεια στο νέο της σπίτι](#)

- [Ο Ishak, ένας νεαρός πρόσφυγας, ξεκινάει μια νέα ζωή και ακολουθεί τα όνειρά του](#)
- [Τα γιορτινά Τρίκαλα αγκαλιάζουν μια οικογένεια προσφύγων](#)
- [Η εργασία αναπτερώνει τις ελπίδες ενός πρόσφυγα στην Κρήτη](#)
- [What is home \(Σπίτι για 'μένα είναι...\), πρόγραμμα με τη συμμετοχή του Μουσείου Μπενάκη](#)
- [What is it like to have no home? \(Πως είναι να μην έχει κάποιος σπίτι;\), Guardian](#)

Περισσότερα βίντεο με ιστορίες προσφύγων και τη δράση της Ύ.Α εδώ:

www.youtube.com/unhcgreece

➤ **Αντλούμε έμπνευση από την Τέχνη**

- [Επιλογή έργων από τη συλλογή του Εθνικού Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης \(ΕΜΣΤ\)](#) που αποτέλεσαν το ερέθισμα για τα εργαστήρια αφήγησης του διαδραστικού προγράμματος *Face Forward... into my home*, το οποίο σχεδιάστηκε και υλοποιήθηκε από το Εθνικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης σε συνεργασία με την Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες και με τη χρηματοδότηση της Ε.Ε. στο πλαίσιο του προγράμματος ESTIA. Οι 20 συμμετέχοντες πρόσφυγες με αφορμή αυτά τα έργα τέχνης από τη συλλογή του ΕΜΣΤ, μοιράστηκαν τα συναισθήματα, τις αναμνήσεις, τις ελπίδες και τα όνειρά τους για το μέλλον.
- [The most important thing](#) (Φωτογραφικό αφιέρωμα από την Ύ.Α. για τα αντικείμενα που κουβαλούν μαζί τους οι πρόσφυγες)
- [What did you bring with you?](#) (Φωτογραφικό αφιέρωμα της Mercy Corps)
- Επιλογή έργων και συνοδευτικές δραστηριότητες για την [Πρωτοβάθμια](#) και [Δευτεροβάθμια](#) Εκπαίδευση από την έκθεση «[Τέχνης Πολιτική](#)» του ΕΜΣΤ
- “[The house of sleep](#)”, έκθεση που διοργανώθηκε στη Δημοτική Πινακοθήκη Λέφα και [πώς την προσέγγισαν](#) οι μαθητές ενός Δημοτικού Σχολείου.

➤ **Συμβουλευόμαστε σχετικές ιστοσελίδες:**

- [Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής](#)
- [Μονόλογοι από το Αιγαίο](#): Προσωπικές μαρτυρίες ασυνόδευτων παιδιών στην Ελλάδα
- [Στατιστικά στοιχεία](#) και εκθέσεις για τις αφίξεις στην Ελλάδα (στα αγγλικά)
- [Συνήγορος του Πολίτη – Κύκλος Δικαιωμάτων του Παιδιού](#)
- [Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες στην Ελλάδα](#)
- [Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες στον κόσμο](#)
- Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, [Προσφυγικό και Εκπαίδευση](#)
- [#WithRefugees](#) - Παγκόσμια εκστρατεία που διεκδικεί πρόσβαση στην ασφάλεια, την εκπαίδευση και ευκαιρίες απασχόλησης για τους πρόσφυγες
- [ESTIA: Πρόγραμμα Στήριξης Έκτακτης Ανάγκης για την Ένταξη και τη Στέγαση](#)

Εκπαιδευτικές δραστηριότητες για τα ανθρώπινα δικαιώματα, την αποδοχή και τους πρόσφυγες

- Επισκεπτόμαστε την ιστοσελίδα του διαδραστικού προγράμματος [Face Forward...into my home](#), ένα πρόγραμμα το οποίο σχεδιάστηκε και υλοποιήθηκε από το Εθνικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης σε συνεργασία με την Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες και με τη χρηματοδότηση της Ε.Ε. στο πλαίσιο του προγράμματος ESTIA, και διαβάζουμε τις ιστορίες προσφύγων που διαμένουν στην Αθήνα και μιλούν για τη ζωή τους στην πόλη.

- Βλέπουμε το βίντεο «[Ειρήνη](#)» και υλοποιούμε τις [προτεινόμενες](#) εκπαιδευτικές δραστηριότητες (Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση)
- Υλοποιούμε κάποια προτεινόμενη δραστηριότητα ή/και διαβάζουμε κάποιο σχετικό παραμύθι από το αντιρατσιστικό υλικό του Προγράμματος «[Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά](#)» - ΚΕΔΑ Πανεπιστημίου Αθηνών
- Διαβάζουμε το βιβλίο «[Σκληρό Καρύδι](#)» της Ελένης Σβορώνου και υλοποιούμε όποιες από τις [εκπαιδευτικές δραστηριότητες](#) μας ενδιαφέρουν περισσότερο
- Παίζουμε το on-line παιχνίδι «[Ο Ναβίντ δεν ήρθε για διακοπές](#)»
- Υλοποιούμε κάποια σχετική με το θέμα δραστηριότητα από τα παρακάτω εγχειρίδια:
 - [Δραστηριότητες βιωματικής μάθησης στα ανθρώπινα δικαιώματα και τα δικαιώματα των προσφύγων](#)
 - [Μικρή Πυξίδα, Compasito](#), Εγχειρίδιο Εκπαίδευσης στα Ανθρώπινα Δικαιώματα για Παιδιά
 - [Compass](#), Ένα Εγχειρίδιο Εκπαίδευσης στα Ανθρώπινα Δικαιώματα για νέους/νέες
 - [Νοιάζομαι και Δρω](#), Εκπαιδευτικό υλικό, Δεσμός Μη Κερδοσκοπικό Σωματείο και Ίδρυμα Λαμπράκη
- Παίζουμε το παιχνίδι προσομοίωσης «[Περάσματα](#)» ολόκληρο ή κάποιες από τις ενότητες του που μας ενδιαφέρουν
- Υλοποιούμε κάποια δραστηριότητα από το εγχειρίδιο «[Δεν είναι μόνο αριθμοί](#)» που μας ενδιαφέρει περισσότερο

Για περισσότερο χρήσιμο υλικό και άλλων φορέων επισκεφτείτε τη σελίδα του εκπαιδευτικού προγράμματος "Κι αν ήσουν εσύ;" της Υ.Α. και του Πανελληνίου Δικτύου για το Θέατρο στην Εκπαίδευση www.humanrights.theatroedu.gr

Πρακτικές οδηγίες για τις κατηγορίες του Διαγωνισμού

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΟΜΙΚ

Educartoon, η γελοιογραφία στην εκπαίδευση
www.educartoon.gr

Οδηγίες για τη συγγραφή κόμικ

<http://myproject2012.weebly.com/omicrondeltaetagamma943epsilonpsilonsigmaf-sigmachiepsilon943alphasigmaetasigmaf-epsilon972sigmaf-kappa972muioetakappa.html>

<https://www.youtube.com/watch?v=6JF0Y2Thbsw> (Οδηγίες στα αγγλικά. Συνοδεύεται από βίντεο)

Δ.Σ. Οξυλίθου - Πώς να φτιάξετε ένα comic

<https://www.youtube.com/watch?v=UUr4LD6q7a0>

Να σου πω μια ιστορία; Μαρία Ζάππα Κασαπίδη

<http://www.schoollessons.gr/data-general/stories/>

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΑΦΙΣΑΣ - ΚΟΛΑΖ

<http://www.grel.gr/gr/poster/>

<http://teigraphics.com/wp-content/uploads/2008/12/afisa.pdf>
<http://ebooks.edu.gr/modules/ebook/show.php/DSGYM-C115/540/3553,14582/>
[Τεχνικές στην Εικαστική Αγωγή- Κολάζ με μεικτά υλικά](#)
[Τεχνικές στην Εικαστική Αγωγή – Υβριδικό Κολάζ](#)

Για περισσότερες ιδέες παρατίθενται **ενδεικτικά** κάποιες αφίσες με κοινωνικό μήνυμα:

- [Ύπατη Αρμοστέία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες](#)
- [Παγκόσμια Ημέρα Δικαιωμάτων του Παιδιού](#)- Συνήγορος του Παιδιού
- [Διεθνής Αμνηστία](#)
- [UNICEF](#)

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΓΡΑΦΗ

Δημιουργική Γραφή, Οδηγίες Πλεύσεως, Παιδαγωγικό Ινστιτούτο
http://dide-anatol.att.sch.gr/perival/FAKELOS_LOGOTEXNIA/DimiourgikiGrafι-OdigiesPlefseos.pdf